

Handläggare:
Susanne Skärlund

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Yttrande över Förslag till vision Mälarens vattenvårdsförbund 2022–2027

Ärendebeskrivning

Region Stockholm har genom tillväxt- och regionplanenämnden beretts möjlighet av Mälarens vattenvårdsförbund att yttra sig över förslag till vision för Mälarens vattenvårdsförbunds verksamhet (MVVF) 2022–2027 samt organisation och finansiering av MVVF verksamhet från 2022 senast den 31 mars 2021. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån tillväxt-och regionplanenämndens ansvar inom regional fysisk planering och regional utveckling.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande

Förslag till yttrande

Förslag till vision Mälarens vattenvårdsförbund 2022–2027 finns att läsa på <https://www.malaren.org/aktuellt/2021/01/har-ar-visionen-for-malarens-vattenvardsforbund-2022-2027/> ,

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

Yttrande över förslag till vision Mälarens vattenvårdsförbund 2022–2027, TRN 2021-0032, godkänns och överlämnas till Mälarens vattenvårdsförbund.

Förvaltningens förslag och motivering

Bakgrund

Ursprunget till Mälarens vattenvårdsförbund, Mälarkommittén, bildades 1959. Det var ett samarbete mellan de fyra länsstyrelserna runt Mälaren samt länsstyrelsen i Örebro län. Uppgiften var bland annat att samordna och förbättra övervakningen av Mälarens vattenkvalitet samt arbeta med samhällsplanering för att identifiera vattenresursen och anspråk för transporter, som recipient och dricksvattentäkt samt för rekreation. 1998 övergick Mälarkommittén till att bli Mälarens vattenvårdsförbund i dess nuvarande form och sedan dess ingår samtliga strandnära Mälarkommuner i förbundet (23 st), länsstyrelser, regioner, företag, vattenförbund, myndigheter och intresseorganisationer. En central roll för Mälarens vattenvårdsförbund idag är att vara en plattform för samverkan och kunskapsutbyte. Region Stockholm är representerade av både en ordinarie och en ersättare i styrelsen.

Mälarens vattenvårdsförbund har sedan 2013 drivit Projektet Mälaren – en sjö för miljoner (MER). Projektet har haft till syfte att stötta kommunerna runt Mälaren med vattenfrågor sedan införandet av vattendirektivet. 23 kommuner i Mälarens avrinningsområde är medlemmar i projektet MER. Övriga projekt inom Mälarens vattenvårdsförbund är Bekämpning av sjögull samt Åtgärdssamordnare mot övergödning i Sagån ett LEVA pilotområde.

Mälarens vattenvårdsförbund har tagit fram ett förslag till vision för dess verksamhet 2022–2027 som har remitterats till dess medlemmar. Remisshandlingen omfattar förslag till vision för Mälarens vattenvårdsförbund (MVVF) 2022–2027 samt Förslag till organisation och finansiering MVVF från 2022.

Visionens huvudinriktning är att förstärka arbetet med att samordna vattenvårdsåtgärder samt att utvidga det till att omfatta alla medlemmar i förbundet och inte enbart de som är med i projektet MER. Målet är rent vatten och friska ekosystem i Mälaren och dess tillrinnande vattendrag.

Överväganden

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen bedömer att Mälarens vattenförbunds (MVVF) verksamhet har betydelse för genomförandet av den *regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFSS 2050*. Mälaren försörjer mer än två miljoner människor i Mälardalen med dricksvatten. MVVFs bidrar genom sin verksamhet att uppfylla målen i RUFSS 2050 (*En tillgänglig region med god livsmiljö och En resurseffektiv*

och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp). Verksamheten bidrar även till genomförande av de två regionala ställningstagandena *Säkra regionens dricksvattenresurser och utveckla en mellankommunal samverkan* samt *Utveckla en långsiktig vattenplanering i hela länet*.

Utöver RUF S 2050 finns två ytterligare strategiska dokument som anger riktlinjer för vattenfrågor i regionen och där Mälarens vattenvårdsförbunds verksamhet har betydelse för genomförandet. I *Region Stockholms regionala miljöstrategi för vatten* redovisas fyra prioriterade målområden: Verka för säkra dricksvattentäkter; Kunskapsdelning; Ta fram målgruppsanpassat planeringsunderlag för vatten samt Regional samverkan inom vattenmiljöfrågor. Region Stockholm bidrar genom Ansvaret som verksamhetsutövare; Samverkan med strategiska aktörer; Uppdraget som regionplaneorgan samt Kunskapsförmedling. *Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län* har tagits fram av Länsstyrelsen i Stockholms län, Storsthlm och Stockholms läns landsting. Den regionala vattenförsörjningsplanen är ett strategiskt dokument för långsiktig samhällsbyggnad och behöver därmed användas i hela kedjan av den kommunala och regionala planeringen. För att konkretisera visionsförslaget har Mälarens vattenvårdsförbunds (MVVF) styrelse arbetat fram ett förslag till organisation och finansiering av verksamhet från 2022.

Mälarens vattenvårdsförbundet finansieras genom medlemsavgifter från 53 medlemsorganisationer. Av en av handlingarna "Förslag till organisation och finansiering av Mälarens vattenvårdsförbund från 2022 och framåt" framgår att verksamheten inte har intäkter som motsvarar sina planerade kostnader. Budgeten bygger på att de bidrag som organisationen räknat med beviljas eller kvarstår samt att samtliga som är med i MER och medlemmar i MVVF ingår som medlemmar från 2022. Det anges vidare att budgeten innebär att MVVF får arbeta med att söka ytterligare projektmedel och värva fler medlemmar för att täcka kostnaderna från 2024 och framåt.

Förvaltningen anser att vägval för verksamheten bör anpassas efter en budget som inte är underfinansierad. Förvaltningen konstaterar vidare att ingen förändring av Region Stockholms finansiering föreslås för verksamheten 2022–2024. Region Stockholm förutsätter att redovisning av verksamhet görs till medlemmarna varje år som tydligt visar på regional nytta och resultat av verksamheten.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för Region Stockholm.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med Region Stockholms miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Susanne Skärlund

Mälarens vattenvårdsförbund
c/o Länsstyrelsen i Västmanlands län
elin.angman@lansstyrelsen.se

Yttrande över Förslag till vision Mälarens vattenvårdsförbund 2022–2027

Inledning

Region Stockholm har genom tillväxt- och regionplanenämnden beretts möjlighet av Mälarens vattenvårdsförbund att yttra sig över förslag till vision för Mälarens vattenvårdsförbunds verksamhet (MVVF) 2022–2027, samt organisation och finansiering av MVVF verksamhet från 2022, senast den 31 mars 2021. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån tillväxt- och regionplanenämndens ansvar inom regional fysisk planering och regional utveckling.

Region Stockholm vill framhålla att en fungerande vattenförsörjning är en förutsättning för en växande region. Mälaren är regionens viktigaste vattentäkt och kommer även framöver att utgöra basen för dricksvattenförsörjningen i länet. Det är därför av största vikt att den skyddas mot negativ påverkan. För att skapa en robust och långsiktigt säker dricksvattenförsörjning behövs dock olika strategiska insatser. På regional nivå finns en regional miljöstrategi för vatten, *Regional vattenförsörjningsplan för Stockholms län*, samt *Regional utvecklingsplan för Stockholmsregionen RUFSS 2050*.

Vision och verksamhet

Region Stockholm anser att Mälarens vattenförbunds verksamhet är viktig för genomförandet av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFSS. Mälaren försörjer mer än två miljoner människor i Mälardalen med dricksvatten och den verksamhet som MVVFs bedriver bidrar till att uppfylla målen i RUFSS 2050 (*En tillgänglig region med god livsmiljö och En resurseffektiv och resilient region utan klimatpåverkande utsläpp*). Verksamheten bidrar även till genomförande av de två regionala ställningstagandena Säkra regionens dricksvattenresurser och utveckla en mellankommunal samverkan samt Utveckla en långsiktig vattenplanering i hela länet.

Region Stockholm anser att visions- och verksamhetsdokumentet för 2022–2024 bör förtydligas med prioriteringar i förhållande till de regionala målen för att tydliggöra den prioriterade inriktningen för verksamheten. Region Stockholm har inte några ytterligare synpunkter på föreslagen vision.

Budget och finansiering

Region Stockholm kan konstatera av handlingarna att verksamheten inte har intäkter som motsvarar kostnaderna i den föreslagna budgeten. Budgeten förutsätter att de bidrag organisationen räknat med beviljas. Det anges vidare att budgeten innebär att MVVF får arbeta med att söka ytterligare projektmedel och värva fler medlemmar för att täcka kostnaderna från 2024 och framåt. Region Stockholm anser också att det är viktigt att säkerställa att alla berörda regioner och kommuner som borde vara med och ta ansvar för Mälaren är medlemmar, och därmed bidrar ekonomiskt till Mälarens vattenvårdsförbund.

Region Stockholm anser att vägval för verksamheten bör revideras och anpassas efter en budget som inte är underfinansierad. Region Stockholm konstaterar vidare att ingen förändring av Region Stockholms finansiering föreslås för verksamheten 2022–2024. Region Stockholm förutsätter vidare att redovisning av verksamhet görs till medlemmarna varje år på ett sådant sätt att det tydligt framgår vilken konkret nytta och resultat som verksamheten bidrar med och hur den bidrar till genomförandet av RUFSS 2050.